

מרכז مساواة

لحقوق المواطنين
العرب في إسرائيل

Mossawa Center

The Advocacy
Center for Arab
Citizens of Israel

מרכז מוסאוא

לזכויות האזרחים
הערבים בישראל

עוני ובריאות בחברה הערבית בישראל 2016

שיעור תמותת התינוקות בישראל עומד על 3.3 לאלף לידות חי. בקרב יהודים השיעור עמד על 2.4 ובקרב הערבית על 6.3. הסיבה המובילה היא מומים מולדים, שניתן לגלות בבדיקות גנטיות. משרד הבריאות החליט דווקא לצמצם אותם. מרכז מוסאוא עתר נגד החלטת משרד הבריאות והעתירה תלויה ועומדת בפני שופטי בג"צ, בהמתנה לשינוי בעמדת משרד הבריאות.

שיעורי תמותה גבוהים: שיעורי התמותה מושפעים מגורמים חברתיים כלכליים, וניתנים לצמצום במידה ניכרת על ידי שימוש ברפואה מונעת, שינוי בסגנון חיים ובתנאים הסביבתיים. השיעורים הגבוהים ביותר של תמותה נמצאים ביישובים אעבלין, ג'סר אזרקא, פורידיס וקלנסווה. במרכז הארץ היישובים עם שיעורי תמותה גבוהים עם טייבה וטירה ולוד, יישוב עם אוכלוסיה מעורבת. ביישובים כסיפה, ערערה, רהט ושגב שלום נצפים העומס הכי גדול בטיפות החלב ברחבי הארץ.

תוחלת חיים: נמשכת הירידה בתחולת החיים של גברים ערבים מ 78 שנה בשנת 2013 ל 76.9 בשנת 2014.

מחלות ייחודיות סכרת וקדחת מלטה: שיעורי התחלואה הגבוהים בנפה הצפונית מוסברים על ידי הרכב האוכלוסיה הערבית המאופיינת בשיעורי סוכרת גבוהים יותר. ביישובים הערבים קיימת בעיה ייחודית של צריכת מוצרי חלב מעדרים שלא נמצאים בפיקוח. בכל שנה נרשמים מקרים רבים של מחלקת קדחת מלטה. חוסר המודעות למחלה ולדרכי מניעתה דורשת טיפול.

מחסור בפסיכולוגים: מתוך כ 12,000 פסיכולוגים רק 608 הם ערבים. למרות המחסור משרד הבריאות והמועצה להשכלה גבוהה אינם מסייעים בלמידה ובהתמחות.

תקציב מצומצם לסגירת פערים בבריאות: בשנת 2014 חולקו תמיכות בסך 10 מיליון שקלים לצמצום פערים חברתיים וגיאוגרפיים. בשנים 2015-2016 גובשו ופורסמו קריטריונים לחלוקת 20 מיליון שקלים. לא ברור אם כספים אלה חולקו, בכל מקרה מדובר בתקציב קטן בהתאם לצרכים ולפערים בשירותי בריאות. בשנת 2016 פועל משרד הבריאות לגבש תוכנית עבודה רב שנתית 2017-2020 יש לפעול לשילוב אנשי צוות ערבים בגיבוש תוכנית העבודה כמו כן יש לוודא שצוותי מומחים יוזמנו לדיונים לגיבוש תוכנית העבודה.

המלצות מרכז מוסאוא לטיפול בבריאות שמקורותיו בעוני:

- תקצוב בדיקות גנטיות לכל המשפחות בסיכון.
- הקמת מרפאות לאם ולילד, כולל תקצוב מרפאות ניידות לכפרים הלא מוכרים.
- הקמת בתי חולים קדמיים ביישובים הערבים בהתאם לתקנים בינלאומיים.
- תקצוב בינוי והרחבת בתי החולים בנצרת, כולל תקצוב התמחויות ייחודיות.
- הקמת בית ספר ערבי לרפואה בנצרת.
- הקמת פורום לקידום מקצוע הפיזיותרפיה במגזר הערבי.
- גיבוש תוכנית לאומית לטיפול במחלות כרוניות והתאמה תרבותית של הטיפול.
- טיפול ממוקד במחלות הסכרת וקדחת מלטה בחברה הערבית,
- תקצוב קמפיינים ייעודיים להעלאת המודעות לגורמי הסיכון, למחלות ותמותה.
- תקצוב תוכנית ייחודית לסגירת הפער בשירותים פסיכולוגיים ופסכיאטריים.
- תקצוב תכנית להכנת בוגרי אוניברסיטאות בחו"ל למקצועות הרפואה השונים.

شارع سانت لوکس 5, حيفا ص.ب. 4471 هاتف: P.O.Box 4471, Haifa 31043, Israel Tel+ 972-04-8555901

Email: mosawa@rannet.com